

Kitap İncelemesi

Güleç, İ. ,Demiriz, N.H. (2014). *Ortaçağ'da Şövalyelik ve Şövalye Eğitimi*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Şövalyelik kurumuna eğitim tarihi açısından bakıldığında bizim için bakir kalmış bir alandır diyebiliriz. Bu durumun farkına varan, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü ve ayrıca aynı üniversitenin Türkçe Eğitimi Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapan Prof. Dr. İsmail Güleç ile aynı üniversitenin Yükseköğretim Bölümü yüksek lisans öğrencisi Hatice Neslihan Demiriz, yüksek lisans tezi kapsamında şövalyeler üzerine tez çalışması yapmaya karar vermişlerdir. Tez çalışması tamamlandıktan sonra, bu çalışmanın kitaplaştırılması ile daha fazla okur kitlesine ulaşabileceği düşünülmüştür.

Şövalyelik hakkında genel bir bilgi içeren kitap altı bölümden oluşmaktadır. Kitabın ilk bölümünde; şövalyeliğin ilk olarak ne zaman ve nerede ortaya çıktığı, bu kurumun ortaya çıkmasında nelerin rol oynadığı, üzerinde durulmuştur. Daha sonra bu kurumun toplum içerisinde nasıl önemli bir mertebeye geldiği hususunda çeşitli görüşler açıklanmıştır. Toplum için önemli bir konuma gelen şövalyelik kurumunun çöküşü, nedenleri ile birlikte verilmiştir.

Kitabın ikinci bölümü "Şövalyelik Kurumu İle Bağlantılı Kavramlar ve Kişiler" başlığını taşımaktadır. Bu bölümde; şövalyelik kurumunun kilise ve Hıristiyanlık ile olan ilişkisi, bu ilişki bağının kuvvetlenmesinden sonra "Haçlı Seferleri"nde şövalyelerin almış olduğu rol ve bu seferlerin şövalyelik kurumunun önemini bir adım daha ileriye taşımış olması, şövalyelerin

dine ve dolayısı ile kiliseye olan bağlılıkları, şövalyelerin kazandıkları bu itibar ile tarikatlar kurmaları, feodalite ve şövalyelik arasındaki ilişki, şövalyelerin özel hayatları ve kazançları, gibi konular detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bunun dışında şövalyelik ruhu ve Hıristiyanlık'taki "On Buyruk" ile şövalyelik arasındaki ilişki ele alınmıştır.

Kitaptaki üçüncü bölümde; şövalyeler ile özdeşleşmiş olan kavramlar detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Şövalyelerin at üstünde kullandıkları teçhizatlar, savaş esnasında kullandıkları silahlar, giydikleri elbiseler ve zırhlar ele alınmıştır.

Kitabın dördüncü bölümünde; şövalye olabilmek için gerekenler, şövalyelerin eğitimleri, şövalyelik eğitiminin aşamaları, bu aşamaları başarılı bir şekilde bitiren kişilerin şövalye unvanını nasıl elde ettikleri, şövalye unvanını kazanan kişiler için düzenlenen ihtişamlı törenler ve şövalyelik yemini üzerinde durulmuştur. Ayrıca şövalye adaylar, şövalyelik unvanını iki farklı şekilde almaktadır. Bunlar; savaş alanında bu unvanı almaya hak kazananlar ve şövalyelik töreni sonrasında bu unvanı alanlar şeklindedir. İkinci bir sınıflandırma da şövalyelerin; şato şövalyeleri, gezgin şövalyeler, köle şövalyeler, halk içerisinde yaşayan şövalyeler şeklinde, şövalyelerin yaşam şekillerine göre ayrılmasıyla oluşmuştur.

Kitabın beşinci bölümü şövalyelik eğitimi süreci ve bu eğitimin neleri kapsadığı hakkında bilgi vermektedir. Eğitimin mahiyeti, genel

hatlarıyla üç temel üzerine konumlandırılmıştır. Bunlardan ilki; şövalye adaylarının almış olduğu evrensel ahlaki ve insanî değerler eğitimidir. Şövalyelik eğitiminin bir diğer ayağı aldıkları askeri eğitimidir. Bu eğitim sürecinde çeşitli savaş taktikleri, şövalye atlarının seçimi ve onların da eğitimi, yapılan talimler, birçok şövalyenin katıldığı turnuvalar, aldıkları bunca eğitimi sergileme fırsatını yakaladıkları düello-lar yer almaktadır.

Kitabın altıncı bölümünde edebî eserlerin penceresinden şövalyeliğe ışık tutulmuştur. Edebî eserlerde yer alan meşhur şövalyeler bu bölümde yer almıştır. “Chanson de Roland, Cervantes, GeoffreyChaucer” gibi başlıca şövalyeliği konu edinen eserlerin yazarları ve “Kral Arthur ve Yuvarlak Masa Şövalyeleri, Don Kişot “ gibi temel şövalyelik eserlerine yer verilmiştir.

Kitap 216 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın bazı bölümlerinde görseller ile desteklenmiştir.

Kitabın sonunda yer alan kaynakçayı incelediğimizde hemen hemen Türkçe bir kaynağa rastlanmamaktadır. Bu durumda Türkçe yazılı eserleri incelediğimizde şövalyelik hakkında herhangi bir eserin olmaması bu eserin önemini bir kat daha artırmaktadır. Kitabın sonunda yer alan dizin kitabın işlevselliğini artırmıştır.

Kitap şövalyelerin; tarihteki çıkış noktasını, tarih içerisinde nerede ne gibi roller aldıklarını, yaşam tarzlarını, aldıkları eğitimi kısacası şövalyelik ile ilgili birçok hususu hem araştırmacıların hem de konuya ilgi duyan okurların rahatlıkla anlayabileceği, şövalyelik hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olabileceği bir eserdir.

Arş. Gör. Safa EROĞLU

Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
seroglu@sakarya.edu.tr